

вали двѣ отдѣлни общини въ тоя градъ, първитѣ наречени *коно*, а вторитѣ *каваиро*,¹⁾ които съществуватъ и до сега. Турцитѣ ги наричатъ съ едно общо име *донме* или *дьонме*. Тѣ сж вече изгубили языка си, говорятъ турски и живѣятъ турски, но се отличаватъ много ясно отъ чиститѣ турци и по лице и по нѣрави. Иматъ особени джамии, женятъ се обикновенно по между си и иматъ сега добри турски училища, въ които се изучава хубаво френскиятъ езикъ. Въ ново врѣме ставатъ смѣсени бракове между чиститѣ турци и отстѣпницитѣ, и острата разлика почва да се заличава. Каваировцитѣ сж добри търговци, държатъ видно мѣсто въ конака и даватъ способни чиновници на турското правителство. Коновцитѣ сж занаятчи и хамали.

Подиръ тия смутове еврейската община въ Солунъ затворила голѣмитѣ си училища и много отпаднала въ търговско отношение. Прѣзъ XVIII. в. евреитѣ били въ лошо положение въ града. Едва отъ началото на XIX. в. тѣ почнали да се повдигатъ и подиръ голѣмитѣ грѣцки смущения, отъ които пострадали грѣцкитѣ търговци, евреитѣ наново взели прѣднина въ Солунъ. Отъ кримската война на самъ еврейската община силно напрѣдва въ тоя градъ и сега държи главната търговия въ рѣцѣтѣ си. И количествено евреитѣ сж напрѣднали. Около половината на солунското население съставятъ тѣ. Бързо се разплодяватъ и изпровождатъ постоянно нови колонисти по вътрѣшността на Македония.

Къмъ старитѣ испански евреи въ послѣднитѣ години се прибавиха нѣколко стотини руски бѣжанци, които водятъ окаянъ животъ въ Солунъ. Има вече и малко австро-маджарски евреи, като търговски прѣдставители на австро-унгарски фабрични заведения.

Слѣдъ Солунъ най-многоиройна е еврейската община въ Битоля. Тамъ живѣятъ споредъ турскитѣ нофузни книги повече отъ 5000 души евреи. Тѣ се заселили отдавна въ Битоля, скоро подиръ прѣминаването имъ въ Солунъ отъ Испания. Битолскитѣ евреи сж много бѣдни; голѣмото мнозинство отъ тѣхъ живѣе въ най-лоши жилища. Твърдѣ малко кѣщи има що годѣ състоятелни.

На третѣо мѣсто иде еврейската община въ Сѣрѣ, която се състои отъ около 250 кѣщи. Сѣрскитѣ евреи стоятъ по-добрѣ икономически отъ битолскитѣ, особено се привдигатъ въ най-ново врѣме, когато се начена упадѣкътъ на грѣцкото население въ тоя градъ.

Слѣдъ тия по-голѣми еврейски центрове идатъ еврейскитѣ общини въ градоветѣ Струмица, Берѣ, Костурѣ и Скопие, които се състоятъ

¹⁾ Hahn, Reise durch die Gebiete des Drin und Wardar, 343.